

Aftale mellem regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet om:

Finansloven for 2020
(2. december 2019)

Hovedelementer i Aftale om finansloven for 2020

Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet har indgået Aftale om finansloven for 2020. Aftaleparterne forpligter sig til at stemme for følgelovgivning, der implementerer aftalen. Aftaleparterne er enige om at gennemføre nye initiativer på følgende områder:

Styrket psykiatri

- Styrket psykiatri

Minimumsnormeringer

- Minimumsnormeringer

Flere lærere i folkeskolen

- Flere lærere i folkeskolen
- Styrkelse af den understøttende undervisning

Øvrig uddannelse

- Afskaffelse af uddannelsesloftet
- Takstløft til humanistiske, samfundsvidenskabelige, merkantile og teologiske uddannelser
- Kunstnerisk udviklingsarbejde på arkitekt- og designskoler
- Tilskud til ungdomsuddannelserne

Social, handicap, ældre og sundhed

- Omsorg og nærvær i ældreplejen
- Styrket ambulans voldsrådgivning
- Kvindekrisecentre
- Overvågning om natten til unge med svære handicap
- Forsøgsordning med jordemoderbesøg på arbejdspladsen
- Styrket efterværn til tidligere anbragte
- HPV catch-up program for drenge og unge mænd
- Reserve til videreførelse af tidligere satspuljeprosjekter
- En styrket indsats mod rygning
- 1.000 flere sygeplejersker

En styrket grøn omstilling

- Danmarks Grønne Fremtidsfond
- Udtagning af landbrugsjord
- Skovfond
- Hurtigere sagsbehandling i Energiklagenævnet
- Styrket kapacitet i Klimarådet
- Udlægning af urørt skov
- Forundersøgelser mv. til energigøer
- Styrkelse af det grønne diplomati

- Klimabistand
- Grønne busser og grøn taxikørsel
- Cykelpulje
- El-biler – annullering af afgiftsstigninger og fremme af grønne firmabiler
- Genindførelse af afgiften på PVC-folier
- Genindførelse af afgift på PVC og ftalater
- Tredobling af afgifterne på bæreposer og engangsservice i forhold til gældende niveau
- Grønne statsobligationer

Social dumping og international rekruttering

- Styrkelse af den fælles myndighedsindsats mod social dumping
- Skærpet bødestraf for virksomheders brug af illegal arbejdskraft
- Kontrol af lovfastsat krav til aflønning på vejtransportområdet
- Styrket indsats på tungvognsområdet
- Kontrol med overholdelse af statslige arbejdsklausuler
- Udbredelse af ID-kort på offentlige byggepladser
- Øget anvendelse af ANPG-kameraer
- Ny positivliste for faglærte
- Udvidelse af etableringskortordningen for nyuddannede udlændinge
- Ny opholdsordning på baggrund af arbejdsmarkedstilknytning
- Kampagne målrettet europæisk arbejdskraft, der rammes af Brexit
- Afskaffelse af deltagerbetaling på danskuddannelse til udenlandske arbejdstagere m.fl.
- Afskaffelse af opholdskravet for ret til dagpenge

Kultur

- Omprioriteringsbidraget annulleres på kulturområdet
- Copenhagen Phil – Hele Sjællands Symfoniorkester
- Danmarks Underholdningsorkester

Kollektiv trafik

- Reserve til initiativer inden for kollektiv trafik

Øvrige initiativer

- Tilskud til etablering af bredbånd
- Pulje til afklaring af aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere
- Styrkelse af anklagemyndigheden
- Kvoteflygtninge
- Den Danske Ordbog
- Styrkelse af KVINFO
- Styrkelse af Danwatch
- Videreførelse af Forbrugerrådet Tænk Kemi
- Certificering og uddannelse af tolke
- Løft af LGBT Danmark
- Rådet for Grøn Omstilling
- Dyrenes vagtcentral

- Døvefilm
- Ulighedsredegørelse
- Nordisk Folkecenter for Vedvarende Energi
- Evaluering af handicapområdet
- Støtte til 92-gruppen
- Barselsfond for selvstændige
- En styrket indsats for at minoritetsetniske unge bliver en del af fællesskabet
- Udvidet integrationsgrunduddannelse (IGU+)
- Støtte til Forældrenes Landsorganisation
- Pulje til målrettede prioriteringer
- Effektanalyse af øget skattekontrol
- Nyt skattecenter og 250 nye medarbejdere til styrket kontrol

Øvrig finansiering mv.

- Udmøntning af centrale reserver mv.
- Justering af skatteregler vedr. nedsættelse af gæld
- Justering af skatteregler vedr. aktieavancebeskatning
- Stramning af beskatningen af leasede firmabiler
- Afskaffe hovedaktionærnedslag
- Forhøjelse af afgifterne på væddemål og onlinekasino
- Afskaffelse af forældrebetaling i virksomhedsordningen mv.
- Genindførelse af registreringsafgift på fly
- Indeksering af punktafgifter
- Statens indkøbsprogram
- Besparelser på statens konsulentforbrug
- Nedlæggelse af reserve til ekstraordinære indsatser i grænseområderne mv.
- Håndtering af finansieringsudstående vedrørende registreringsafgiften

Styrket psykiatri

Stadig flere mennesker får brug for hjælp i psykiatrien. Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet er enige om at styrke indsatsen for de personer, der lever med psykiske lidelser eller psykisk mistrivsel. Det er imidlertid ikke alle udfordringer, der kan løftes i ét træk. Derfor igangsættes arbejdet med en 10-års plan for psykiatrien, der skal sætte en langsigtet retning for udviklingen af psykiatrien og sammenhængen på tværs af områder. Men der er behov for at starte arbejdet allerede nu med konkrete initiativer.

Regeringen vil invitere til forhandlinger med henblik på at indgå en aftale om en 10-års plan for psykiatrien. Aftaleparterne er enige om, at der i planen skal være særlig fokus på forebyggelse og bedre sammenhæng i indsatsen mellem almen praksis, hospitalspsykiatri (herunder ambulans behandling) og socialpsykiatri (herunder botilbud). Indsatsen for børn og unge samt dobbeltdiagnosticerede skal have et særligt fokus i planen.

Aftaleparterne er enige om at gennemføre en række initiativer, som skal styrke forholdene for personer med psykiske lidelser eller psykisk mistrivsel, og som samtidig understøtter langsigtede løsninger. Samlet afsættes der 600 mio. kr. årligt fra 2020 og frem til at styrke psykiatrien.

Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet er enige om at afsætte en ramme på 510 mio. kr. årligt fra 2020 og frem til en generel styrkelse af kapaciteten og forbedring af normeringerne i psykiatrien. Rammen kan bl.a. anvendes til oprettelse af flere sengepladser, en styrket akutindsats samt en øget kapacitet på Sikringen. Aftaleparterne er enige om, at kapaciteten på Sikringen skal øges med 10 pladser og etableres hurtigst muligt. Den konkrete udmøntning fastlægges efter dialog med Danske Regioner, så det sikres, at prioriteringerne følger behovet. En del af midlerne vil skulle målrettes investeringer i udbygning af kapacitet, men vil i alt overvejende grad dække over udgifter forbundet med mere personale.

Aftaleparterne er i forlængelse heraf enige om, at der er et specifikt behov for øget kapacitet i retspsykiatrien. Som en del af den samlede ramme afsættes derfor 90 mio. kr. årligt i 2020 og frem til bl.a. flere nye senge i retspsykiatrien. Oprettelsen af flere retspsykiatriske senge skal bl.a. understøtte, at de retspsykiatriske patienter ikke optager pladser fra andre patienter indlagt i behandlingspsykiatrien, herunder at patienter ikke udskrives for tidligt fra behandlingspsykiatrien.

Initiativerne skal ses i sammenhæng med det kommende arbejde med en 10-års plan for psykiatrien.

Der er med tidligere satspuljeaftaler prioriteret midler til medfinansiering af indsatsen for at forebygge vold på socialpsykiatriske botilbud gennem oprettelse af 150 nye særlige pladser. Der er medio 2019 etableret 135 pladser. I tilknytning til drøftelsen med Danske Regioner om udmøntningen af rammen på 510 mio. kr. årligt fra 2020 og frem vil spørgsmålet om de 150 særlige pladser også blive adresseret. KL inddrages i dialogen herom. Mulige løsninger af udfordringerne drøftes med aftaleparterne, idet aftaleparterne er enige om, at pladserne fortsat skal fokuseres mod den tiltænkte målgruppe.

Minimumsnormeringer

Høj kvalitet i daginstitutionerne er afgørende for ambitionen om, at Danmark skal være verdens bedste land at være barn i. Det understøttes bl.a. ved, at der er tilstrækkeligt og kvalificeret pædagogisk personale i daginstitutionerne, så der er kvalitet samt tid og plads til det enkelte barn.

Det vil tage tid at gennemføre en endelig model for minimumsnormeringer, som er ubureaukratisk og kan gøre en forskel for børnene. Det vil ligeledes tage tid at ansætte det nødvendige og kvalificerede pædagogiske personale, men det er afgørende at komme i gang.

Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet er enige om at indføre lovbundne minimumsnormeringer, således at de er fuldt indfasede i 2025, jf. forståelsespapiret.

Arbejdet med bedre normeringer blev påbegyndt med aftale om kommunernes økonomi for 2020, og næste skridt tages med aftalen om finansloven for 2020. Hermed afsættes 500 mio. kr. i 2020, 600 mio. kr. i 2021, 800 mio. kr. i 2022, 1.200 mio. kr. i 2023, 1.400 mio. kr. i 2024 og 1,6 mia. kr. i 2025, så kommunerne løbende øger normeringerne frem mod ikrafttrædelse af lovkravet.

Udformningen af model for minimumsnormeringer forhandles i Børne- og Undervisningsministeriet i 2020 med henblik på vedtagelse i folketingsåret 2020/2021 og ikrafttrædelse af lovkravet i 2025. Målet er, at minimumsnormeringer fuldt indfaset skal sikre, at der maksimalt er 3 børn per voksen i vuggestuer og 6 børn per voksen i børnehaver.

Aftaleparterne er enige om, at det er afgørende, at der parallelt med indfasningen af de forbedrede normeringer sikres mere uddannet personale og pædagogiske uddannelser af høj kvalitet. Regeringen vil fremlægge en plan herfor. Der er samtidig afsat 127,5 mio. kr. i 2019 til et løft af pædagoguddannelserne. Professionshøjskolerne kan disponere midlerne tilført i 2019 henover de kommende år. Aftaleparterne er herudover enige om at prioritere et taxameterløft til pædagoguddannelsen på 43 mio. kr. i 2023. Kvalitetsløftet svarer samlet set til, at undervisningstaksten på pædagoguddannelsen øges, så den over perioden 2020-2023 omtrent ligger på niveau med undervisningstaksten på læreruddannelsen.

Endelig er aftaleparterne enige om at videreføre puljen til flere pædagoger og pædagogiske assistenter til institutioner med mange 0-2-årige sårbare og udsatte børn på ca. 242 mio. kr. årligt i 2020 og frem samt puljen til flere pædagoger til institutioner med mange børn i udsatte positioner på ca. 86 mio. kr. årligt i 2020 og frem. Puljerne supplerer de afsatte midler til minimumsnormeringer.

Flere lærere i folkeskolen

Aftaleparterne ønsker at styrke folkeskolen. Det forudsætter et tæt samarbejde om at sikre folkeskolens elever og ledere, lærere og pædagoger gode rammevilkår. Der er brug for et tæt samarbejde om at sikre folkeskolen de nødvendige rammer og ressourcer, så lærerne kan give alle elever en undervisning af høj kvalitet. Derfor vil aftalepartierne aktivt bakke op om den aftale, som Danmarks Lærerforening og Kommunernes Landsforening har indgået om en "Ny Start".

Folkeskolen er fællesskabets skole, og den er fundamentet for at alle elever får kundskaber og færdigheder, der forbereder dem til videre uddannelse og giver dem lyst til at lære mere. Folkeskolen er afgørende for at forberede alle elever til deltagelse, medansvar, rettigheder og pligter i et samfund med frihed og folkestyre.

Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet er enige om at afsætte en reserve til et generelt løft af folkeskolen på i alt 275 mio. kr. i 2020, 400 mio. kr. i 2021, 550 mio. kr. i 2022 og 807 mio. kr. 2023. Midlerne ligger ud over kommunernes budgetter for 2020.

Parterne er enige om at fordele midlerne til kommunerne baseret på elevtal.

Styrkelse af den understøttende undervisning

I januar 2019 blev folkeskoleforligskredsen enig om en række justeringer af folkeskolen. I forlængelse heraf er Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet er enige om at afsætte 193,2 mio. kr. årligt fra 2020 til finansiering af et kvalitetsløft af den understøttende undervisning, *jf. Aftale mellem regeringen (Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti), Socialdemokratiet, Dansk Folkeparti, Radikale Venstre og Socialistisk Folkeparti om Folkets skole: Faglighed, dannelse og frihed - justeringer af folkeskolen til en mere åben og fleksibel folkeskole.*

Der afsættes 193,2 mio. kr. årligt fra 2020 og frem.

Med reserven til det generelle løft af folkeskolen og styrkelsen af den understøttende undervisning bliver folkeskolen samlet set tilført 468,2 mio. kr. i 2020, 593,2 mio. kr., i 2021 743,2 mio. kr. i 2022 og 1.000,2 mio. kr. i 2023.

Øvrig uddannelse

Afskaffelse af uddannelsesloftet

Aftaleparterne er enige om at afskaffe loftet over dobbeltuddannelse. Hermed ophæves aftalen fra 2016, som har betydet, at det – med en række undtagelser – ikke har været muligt at tage mere end én ordinær videregående heltidsuddannelse på samme eller lavere niveau. Afskaffelsen af uddannelsesloftet får virkning fra d. 1. juli 2020.

Der afsættes i alt 70 mio. kr. i 2020, 290 mio. kr. i 2021, 350 mio. kr. i 2022 og 370 mio. kr. i 2023.

Takstløft til humanistiske, samfundsvidenskabelige, merkantile og teologiske uddannelser

Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet er enige om at fastholde takstniveauet for takst 1-uddannelser på universiteterne (de fleste humanistiske, samfundsvidenskabelige, merkantile og teologiske uddannelser).

Der afsættes med denne finanslov i alt 303,2 mio. kr. i 2020, 301,8 mio. kr. i 2021 og 302,5 mio. kr. i 2022 til at videreføre takstløftet.

Kunstnerisk udviklingsarbejde på arkitekt- og designskoler

Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet er enige om at afsætte et kvalitetstilskud til de kunstneriske uddannelser på Arkitektskolen Aarhus (AAA), Det Kongelige Danske Kunstakademis Skoler for Arkitektur, Design og Konservering (KADK) og Designskolen Kolding (DSKD).

Der afsættes i alt 15 mio. kr. årligt i perioden 2020-2023 som tilskud til at styrke kvaliteten i det kunstneriske udviklingsarbejde. Midlerne fordeles forholdsmæssigt mellem uddannelsesinstitutionerne, så AAA modtager 4,0 mio. kr., KADK modtager 8,7 mio. kr. og DSKD modtager 2,3 mio. kr.

Tilskud til ungdomsuddannelserne

Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet vil give et ekstra kvalitetsløft af ungdomsuddannelserne.

Aftalepartierne er derfor enige om at afsætte 7 mio. kr. i 2020 og 17 mio. kr. årligt i perioden 2021-2023 til en yderligere forhøjelse af kvalitetspuljen til erhvervsuddannelserne.

Derudover er aftalepartierne enige om at afsætte 21 mio. kr. årligt i perioden 2020-2023 til et særtilskud til almen-gymnasiale uddannelser med henblik på at understøtte uddannelsernes kvalitet. Desuden afsættes der 2 mio. kr. årligt i perioden 2020-2023 til et særtilskud til de erhvervs-gymnasiale uddannelser. Bevillingerne udmøntes efter aktivitet.

Der afsættes samlet set 30 mio. kr. i 2020 og 40 mio. kr. årligt i perioden 2021-2023.

Social, handicap, ældre og sundhed

Omsorg og nærvær i ældreplejen

Der er behov for at øge værdigheden i ældreplejen. Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet er enige om at tilføre 125 mio. kr. årligt fra 2020 til at styrke omsorg og nærvær i ældreplejen, herunder veje til at reducere unødvendige dokumentationskrav og dermed frigøre tid til den enkelte ældre.

Hensigten er at indgå partnerskab med en række forsøgskommuner, der skal arbejde med at udvikle og afprøve nye innovative veje til at styrke omsorg og nærvær i ældreplejen inden for et eller flere af de syv temaer, der udgør kommunernes værdighedspolitikker: Livskvalitet; selvbestemmelse; kvalitet, tværfaglighed og sammenhæng i plejen; mad og ernæring; pårørende; en værdig død og bekæmpelse af ensomhed. Det kan fx være forsøg med bedre arbejdstilrettelæggelse, så borgerne kan fortsætte deres hidtidige døgnrytme, afprøvning af en pårørendevejlederfunktion, sikring af kompetencer i forhold til en værdig død samt forsøg med bedre kontakt til svækkede ældre gennem fx omsorgsbesøg og/eller tryghedsskabende telefonopkald.

Det er en integreret del af forsøgene, at de deltagende kommuner forpligter sig på at stille erfaringer og viden til rådighed. Forsøgsdesignet drøftes med KL og relevante interessenter. Hertil etableres en styregruppe med repræsentanter for forsøgskommunerne, KL samt interessenter. Der etableres desuden en netværksgruppe for alle forsøgskommunerne med henblik på at afsøge potentialerne i forsøgene for resten af landets kommuner.

Midlerne i 2020 og i 2021 afsættes som en ansøgningspulje, som kommunerne kan søge til målrettede forsøg med henblik på at udvikle og afprøve nye innovative veje. Puljen administreres af Sundheds- og Ældreministeriet. Midlerne fra 2022 og frem udmøntes efter drøftelse mellem aftaleparterne.

Styrket ambulant voldsrådgivning

Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet er enige om at styrke den ambulante rådgivning til voldsudsatte og voldsudøvere i nære relationer. Det sker gennem etableringen af en pulje til udbredelse af ambulante tilbud, ligesom der gives varig driftsstøtte til hhv. Mødrehjælpens indsats "*Ud af voldens skygge*", Danners indsats "*Sig det til nogen*" samt Dialog Mod Volds ambulante behandlingstilbud. Endelig forlænges den nationale enhed Lev Uden Vold ind i 2021.

Der afsættes 13,6 mio. kr. i 2020, 4,5 mio. kr. i 2021, 11,2 mio. kr. i 2022 og 18,7 mio. kr. i 2023. Udmøntning af puljen drøftes med aftalepartierne i Social- og Indenrigsministeriet.

Kvindekrisecentre

Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet er enige om, at kvinder, der henvender sig til et kvindekrisecenter, skal kunne modtage den hjælp og rådgivning, de har brug for. For at sikre, at kvinder, der er i målgruppen for kvindekrisecentre, hurtigt får den hjælp, de har brug for, afsættes en ramme i 2020 og frem til flere pladser på

kvindekrisecentre og psykologhjælp. Udmøntningen af rammen drøftes i Social- og Indenrigsministeriet med aftalepartierne.

Der afsættes en ramme på 55 mio. kr. i 2020 og 75 mio. kr. årligt i 2021 og frem.

Overvågning om natten i eget hjem til unge med svære handicap

Forældre til børn med svære handicap kan i dag passe deres børn i eget hjem og modtage kompensation for tabt arbejdsfortjeneste. Når barnet fylder 18, bortfalder denne ret, hvorefter der alene kan gives tilskud til personlig hjælp, pleje og praktiske opgaver i hjemmet. Mange forældre til unge med svære handicap, som ikke selv kan være arbejdsledere, bliver derfor nødt til at lade deres børn overgå til et botilbud, hvor der er mulighed for overvågning om natten.

Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet er på den baggrund enige om, at unge med behov herfor i alderen 18 til og med 23 år fremover skal tilbydes overvågning om natten. Der nedsættes en arbejdsgruppe, der nærmere skal afdække målgruppe og udgifter til tilbud om overvågning om natten.

Der afsættes 30 mio. kr. i 2020 og 60 mio. kr. årligt i perioden 2021-2023.

Forsøgsordning med jordemoderbesøg på arbejdspladsen

Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet er enige om, at der skal igangsættes et forsøg med jordemoderbesøg på arbejdspladsen. Forsøgets tilrettelæggelse, herunder målgruppe og indhold, drøftes med relevante parter og aftalepartierne med henblik på at mindske graviditetsgener samt sikre en effektiv opfølgning på resultaterne.

Der afsættes 15 mio. kr. i 2020 til en ét-årig pulje til gennemførelse af forsøget. Aftalepartierne mødes primo 2020 med henblik på at drøfte udmøntningen.

Styrket efterværn til tidligere anbragte

Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet er enige om at styrke indsatsen for at forebygge hjemløshed blandt tidligere anbragte unge. Aftalepartierne er derfor enige om at prioritere midler til en efterværnspulje, der kan søges af døgninstitutioner, socialpædagogiske opholdssteder, herberger og andre sociale døgn- og overnatningstilbud til udsatte unge, til indsatser som kan hjælpe tidligere anbragte unge videre ud i egen bolig.

Der afsættes derfor 25 mio. kr. i 2020.

HPV catch-up program for drenge og unge mænd

1. september 2019 trådte et nyt tilbud om HPV-vaccination til drenge i kraft, som omfatter drenge fyldt 12 år den 1. juli 2019 eller senere. HPV-vaccination forebygger analkræft samt kønsvorter.

For at tilbuddet skal komme endnu flere drenge til gavn er Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet enige om at tilbyde drenge, der er født i 2006 og 1. halvdel af 2007, og derfor ikke er omfattet det eksisterende tilbud, gratis HPV-vaccination i 2020 og 2021. Herudover vil Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet også tilbyde HPV-vaccination til unge mænd, i alderen 18-25 år, der har sex med mænd, som er i særlig risiko for at udvikle analkræft.

Der afsættes 24 mio. kr. i 2020 og 12 mio. kr. i 2021.

Reserve til videreførelse af tidligere satspuljeprojekter

Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet er enige om, at opsigelsen af forliget om satspuljen skaber en særlig udfordring for de civilsamfundsorganisationer, der yder et vigtigt bidrag til den frivillige sociale indsats, og hvis bevilling fra den tidligere satspuljeordning står til at udløbe i de kommende år. Der afsættes derfor en reserve i 2020 til 2023 til videreførelse af driftsbevillinger til civilsamfundsorganisationer, der yder en social indsats i bred forstand. Reserven udmøntes senere.

Reserven supplerer den eksisterende reserve til foranstaltninger på social-, sundheds- og arbejdsmarkedsområdet, der også har til formål at understøtte et velfungerende civilsamfund.

Der afsættes 25 mio. kr. årligt i perioden 2020-2023.

Styrket indsats mod rygning

Hvert år dør alt for mange mennesker af rygning. Det er derfor nødvendigt at indføre tiltag, som kan begrænse rygning.

For det første er regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet enige om at styrke indsatsen over for særligt børn og unges rygning. Højere priser er ifølge forskningen det mest effektive tiltag til at begrænse rygning blandt børn og unge.

Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet er enige om at forhøje tobaksafgifterne svarende til en gennemsnitlig prisstigning på i alt 19 kr. for en pakke cigaretter. En pakke cigaretter vil herefter koste omkring 60 kr. Aftaleparterne er enige om at forhøje afgifterne på tobak over to omgange, således at en pakke cigaretter stiger til ca. 55 kr. fra 1. april 2020 og yderligere til ca. 60 kr. fra 1. januar 2022.

Aftaleparterne er derudover enige om, at afgiften på cigarer, cerutter, cigarillos samt skrå, snus og anden røgfri tobak skal forhøjes svarende til ca. 14 kr. fra 1. april 2020 og yderligere ca. 5 kr. fra 1. januar 2022 for at undgå u hensigtsmæssige prisforskelle i prisen på cigaretter og cigarillosprodukter, som minder om cigaretter.

I alt skønnes afgiftsforhøjelserne på tobak med regeringens forslag til finanslov og den yderligere forhøjelse med finanslovsaftalen at indebære et finansieringsbidrag på ca. 500 mio. kr. i 2020, ca. 650 mio. kr. i 2021 og ca. 475 mio. kr. i 2022 og 2023. Varigt udgør finansieringsbidraget 450 mio. kr.

For det andet er regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet enige om at børn og unges rygning skal nedbringes. Derfor styrkes Sikkerhedsstyrelsens kontrolindsats i forhold til ulovligt salg af tobak til mindreårige. Prioriteringen vil muliggøre et markant løft i kontrolindsatsen af ulovligt salg i både fysiske butikker og over internettet. Sikkerhedsstyrelsen vil som en del af den styrkede kontrolindsats også kunne kontrollere for ulovligt salg af bl.a. alkohol, tyggetobak og e-cigaretter til mindreårige. Prioriteringen af den styrkede kontrolindsats skal ses i sammenhæng med en kommende handlingsplan mod børn og unges rygning.

Der afsættes 5 mio. kr. årligt i perioden 2020-2023 til Sikkerhedsstyrelsen til en styrket kontrolindsats.

For at understøtte forebyggelsesindsatsen i forhold til udsatte grupper afsættes endvidere 10 mio. kr. årligt i perioden 2020-2023 til en forsøgsordning med henblik på at understøtte kommunernes forebyggelsesindsats med rygestopkurser og rygestopmedicin til udsatte borgere, der indgår i et rygestopforløb.

For det tredje er regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet enige om at indføre afgift på væsker til e-cigaretter på 2 kr. pr. ml, så 10 ml væske til e-cigaretter vil koste ca. 50 kr. Afgiften vil træde i kraft 1. juli 2022.

Tiltaget skønnes at indebære et finansieringsbidrag på ca. 10 mio. kr. i 2022 og 20 mio. kr. i 2023. Varigt udgør finansieringsbidraget 15 mio. kr.

1.000 flere sygeplejersker

Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet noterer sig, at der med finansloven for 2020 vil blive tilført flere hænder i sundhedsvæsenet. Det skal sikre mere tid til omsorg i mødet med den enkelte borger, herunder det stigende antal ældre. Der afsættes 300 mio. kr. i 2020 og 600 mio. kr. årligt fra 2021 til ansættelse af flere sygeplejersker. Prioriteringen muliggør, at der fra 2021 kan ansættes 1.000 flere sygeplejersker.

En styrket grøn omstilling

Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet er enige om at sikre en markant styrkelse af den grønne omstilling. Med et mål om en reduktion af udledningen af drivhusgasser i 2030 med 70 pct. i forhold til 1990, er der store ambitioner for klimaindsatsen. Regeringen og aftaleparterne er enige om, at der skal indføres en klimalov. I forlængelse af klimaloven vil regeringen til foråret fremlægge en klimahandlingsplan, som skal bidrage til at sikre, at de nationale reduktionsmål nås. Men også naturen og miljøet står over for udfordringer, som kræver handling for at sikre en grøn og bæredygtig fremtid for de kommende generationer. Derfor er det afgørende, at der sikres størst mulig synergi mellem klima-, miljø- og naturindsatser.

Med finanslovsaftalen for 2020 er regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet enige om at gennemføre en række initiativer, der styrker indsatsen for et bedre miljø, skaber mere natur, og som samlet forventes at nedbringe drivhusgasudledningen i 2030 med mindst 0,5 mio. ton CO₂-ækvivalenter på nationalt plan. Der vil herudover være et betydeligt ekstra bidrag, hvis der sker en grøn omstilling af alle danske rutebusser og taxier.

Danmarks Grønne Fremtidsfond

Det globale samfund står over for massive udfordringer. Verdens befolkning vokser, og klimaforandringerne vil sende millioner af mennesker verden over på flugt, hvis ikke vi får stoppet den globale opvarmning. Investeringer i grønne løsninger og teknologier er nøglen til at løse verdens store klimaudfordringer. Det er vigtigt, at vi i Danmark tør tage ansvar og stå i spidsen for en ambitiøs indsats for at finde fremtidens løsninger og bidrage til, at der er fødevarer og rent vand nok til alle. Danmark har i mange år gået forrest og vist vejen for den grønne omstilling og taget ansvar ude i verden, og det skal vi blive ved med.

Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet er derfor enige om at oprette "Danmarks Grønne Fremtidsfond" med en samlet kapacitet på 25 mia. kr.

Fonden skal bidrage til en national og global grøn omstilling, herunder udvikling og udbredelse af nye teknologier, omlægning af energisystemer til vedvarende energi, lagring og effektiv anvendelse af energi mv. og fremme af global eksport af grøn teknologi, særligt inden for vind. Samtidig skal fonden bidrage til at løse de udfordringer, som klimaforandringerne og en voksende verdensbefolkning skaber i form af fødevaremangel og vandknaphed.

Investeringer inden for fonden vil følge FN's retningslinjer for menneskerettigheder og erhverv, så det sikres, at der i projekterne fx tages vare på børns rettigheder, og at de virksomheder, der investeres i, betaler den skat, som de er forpligtede til i henhold til internationale aftaler og nationale regler. Det indebærer, at der ikke investeres i virksomheder med base i skattely i henhold til EU's retningslinjer. Endvidere vil fondens investeringer have til formål at bidrage til opfyldelse af Parisaftalens temperaturmål, herunder vil der på linje med den Europæiske Investeringsbank ikke blive investeret i fossile projekter eller i virksomheder, hvor en betydelig andel af virksomhedens aktiviteter og omsætning er baseret på fossile projekter. Fondens investeringer vil blive prioriteret mod projekter med klimaeffekter og drivhusgasre-

duktioner samt løsninger rettet mod vandknaphed og fødevareremangel, således at fonden aktivt investerer i tiltag, der reducerer belastningen for klima, natur og miljø. Investeringernes sociale samt miljø-, klima- og naturmæssige effekter vil løbende blive monitoreret og afrapporteret i offentliggjorte årlige rapporter. Det er en forudsætning for fondens virke, at den opererer på markedsvilkår, så den både opererer med et grønt, men samtidig kommercielt fokus.

Regeringen præsenterer i 2020 et konkret oplæg til etableringen af Danmarks Grønne Fremtidsfond for aftalepartierne til drøftelse. For at sikre en hurtig igangsættelse og realisering af klimaeffekter lægges der op til, at fonden etableres på skuldrene af eksisterende og velafprøvede ordninger. Af den samlede ramme på 25 mia. kr. styrkes Eksportkredit Fonden (EKF) med 14 mia. kr., Vækstfonden med 4 mia. kr., Danmarks Grønne Investeringsfond (DGIF) med 6 mia. kr. og Investeringsfonden for Udviklingslande (IFU) med 1 mia. kr. Herved vil Danmarks Grønne Fremtidsfond stå på solide kompetencer inden for finansiering af nye løsninger og teknologier samt udbredelse af kendte grønne løsninger, eksport af grønne projekter samt bæredygtig udvikling.

Det skal i forbindelse med udarbejdelsen af det konkrete oplæg til etableringen af Danmarks Grønne Fremtidsfond undersøges, hvorvidt DGIF inden for sin formålsramme, herunder kommercielle krav, kan udvide sit aktivitetsområde til at omfatte energirenoveringer i private boliger. Aftaleparterne mødes med henblik på at drøfte en konkret model for udmøntning.

Aktiviteterne vil indebære statsfinansielle risici for tab, som afdækkes dels ved, at der afsættes midler på finansloven til at modsvare de forventede risici og dels i form af garantiprovision fra fondene til staten. Konkret afsættes der på finansloven 76 mio. kr. i 2020, 170 mio. kr. i 2021 og 264 mio. kr. årligt fra 2022 og frem til afdækning af statsfinansielle risici. Risikoen og finansieringsbehovet vil løbende blive evalueret på baggrund af erfaringerne med fonden.

Danmarks Grønne Fremtidsfond vil i udgangspunktet være omfattet af miljøoplysnings- og offentlighedsloven, dog vil det være nødvendigt at undtage aktiviteter knyttet til fondens finansieringsvirksomhed, idet den indebærer håndtering af virksomhedsfølsomme oplysninger, der skal kunne holdes fortrolige, for at sikre, at virksomheder vil anvende ordningen.

Udtagning af landbrugsjord

Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet er enige om at afsætte i alt 2 mia. kr. frem mod 2030 til at understøtte natur-, vandmiljø- og klimaformål bl.a. gennem udtag af kulstofrig landbrugsjord, eksempelvis afbrydning af dræn og vådgøring af områderne, tilskud og compensation i forbindelse med værditab ved videresalg af jorden, omlægning til mere bæredygtig produktion mv. med henblik på at reducere landbrugsgets drivhusgasudledning mest muligt.

Der afsættes i alt 2 mia. kr., fordelt på 200 mio. kr. årligt i perioden 2020-2029. Aftaleparterne mødes med henblik på primo 2020 at igangsætte udmøntningen hurtigst muligt.

Skovfond

Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet noterer sig, at regeringen aktuelt undersøger mulighederne for at etablere en skovfond i samarbejde

mellem stat, kommuner, civilsamfundet og erhvervslivet. Fonden skal udgøre en legitim og troværdig modtager af frivillig finansiering til skovinitiativer og sikre, at både offentlige institutioner, erhvervsliv og civilsamfund får mulighed for at yde et bidrag til den fælles indsats for klimaet. Fondens aktiviteter kan blandt andet bestå i skovrejsning og udtagning af kulstofrig landbrugsjord.

Der udarbejdes en konkret model for en skovfond, som drøftes mellem aftaleparterne på baggrund af et oplæg fra regeringen.

Der afsættes 100 mio. kr. i 2020 til fondens aktiviteter.

Hurtigere sagsbehandling i Energiklagenævnet

Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet ønsker at understøtte god og effektiv sagsbehandling for borgere og erhvervsliv, når der igangsættes klimaprojekter. Aftaleparterne er derfor enige om prioritere midler til nedbringelse af sagsbehandlingstiderne i Energiklagenævnet, herunder med henblik på håndtering af det stigende antal sager på vindområdet. Aftaleparterne er enige om løbende at følge udviklingen i sagsbehandlingstiden i Energiklagenævnet.

Der afsættes 5 mio. kr. årligt i perioden 2020-2021.

Styrket kapacitet i Klimarådet

Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet er enige om at styrke Klimarådets sekretariats kompetencer inden for samfundsøkonomiske vurderinger samt analyse og dermed øge Klimarådets klimafaglige kompetencer og kapacitet til at vurdere samfundsøkonomiske konsekvenser af klimapolitiske forslag. Klimarådet kan bestille analyser i Energistyrelsen inden for rammerne af den afsatte bevilling.

Der afsættes 10 mio. kr. i 2020 og 15 mio. kr. årligt i perioden 2021-2023.

Udlægning af urørt skov

Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet er enige om at prioritere udlæg af urørt skov på statslige arealer. Urørt skov skaber gode levesteder for dyr og planter og udlægning af urørt skov gavner biodiversiteten.

Der afsættes 20 mio. kr. årligt fra 2020.

Forundersøgelser mv. til energiøer

Regeringen og Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet er enige om at igangsætte en forundersøgelse til energiøer samt understøtte power-to-x teknologi. Der igangsættes en forundersøgelse for etableringen af en energiø med minimum 10 GW tilkoblet, herunder undersøges også forslagene vedrørende en energiø ved Bornholm på 1-5 GW. Power-to-X kan potentielt understøtte en effektiv udnyttelse af store mængder havvindstrøm fra en evt. energiø, hvorfor der samtidig afsættes midler til forsknings-, udviklings- og demonstrationsordninger for Power-to-X.

Der afsættes 30 mio. kr. i 2020, 27 mio. kr. i 2021 og 8 mio. kr. i 2022.

Styrkelse af det grønne diplomati

Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet er enige om at styrke det grønne diplomati. Det sker via en styrkelse af det danske klimadiplomatiske arbejde i EU- samt FN-regi, og via en styrkelse af indsatsen for udstationering af energirådgivere i vækstøkonomier med henblik på udbredelse af dansk ekspertise inden for energisystemer og grøn omstilling.

Der afsættes 5 mio. kr. årligt i perioden 2020-2021.

Klimabistand

Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet er enige om at give klimabistand med henblik på bidrage til Danmarks internationale forpligtelser.

Der afsættes additionelt 150 mio. kr. i 2020.

Grønne busser og grøn taxikørsel

Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet er enige om, at der skal udarbejdes konkrete forslag til, hvordan krav til omstilling til grønne busser og grøn taxikørsel kan accelerere omstillingen frem mod 2030. Aftaleparterne mødes i januar 2020 og drøfter de konkrete forslag til krav på baggrund af et oplæg fra regeringen.

Aftaleparterne er endvidere enige om at prioritere en pulje til grønne busser. Puljen udmøntes af aftaleparterne i Transport- og Boligministeriet og skal understøtte og accelerere omstillingen frem mod grønne busser.

Der afsættes en pulje på 75 mio. kr. i 2020.

Cykelpulje

Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet er enige om at prioritere cyklisme, hvilket understøtter og videreudvikler grøn mobilitet.

Der afsættes i alt 50 mio. kr. i 2020 til en pulje til fremme af cyklisme. Puljen målrettes kommunale cykelprojekter, og der forudsættes kommunal medfinansiering på 50 pct. af anlægsudgiften. Puljen vil dermed kunne bidrage til at sikre, at der samlet investeres 100 mio. kr. i cyklisme. Det kommunale bidrag vil skulle prioriteres inden for kommunernes anlægsramme.

Elbiler – annullering af afgiftsstigninger og fremme af grønne firmabiler

Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet har et ønske om, at der kommer flere grønne biler på vejene.

Aftaleparterne har til hensigt, at bilafgifterne for elbiler og andre lavemissionsbiler holdes i ro frem mod opfølgningen på anbefalingerne fra Kommissionen for grøn omstilling af personbiler.

Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet er enige om, at annullere den planlagte stigning i 2020. Aftalepartierne noterer sig i den forbindelse, at Kommissionen for grøn omstilling af personbiler medio 2020 kommer med forslag til en omlægning af bilafgifterne til fremme af grønne biler og fastholdelse af statens provenu på længere sigt.

Aftaleparterne lægger vægt på, at bilafgifterne skal bidrage til den fortsatte udbredelse af grønne biler, således at de kan bidrage positivt til den grønne omstilling. Aftaleparterne er enige om, at bilafgifterne for elbiler og andre lavemissionsbiler også efter en afgiftsomlægning skal understøtte en fortsat stigende udbredelse af grønne biler.

Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet er enige om at nedsætte indfasningsprocenten for elbiler i 2020 fra 40 pct. til 20 pct. (for plug in hybrid-biler alene vedrørende elbildelen) og at reducere bundfradraget fra 77.500 kr. til 40.000 kr.

Initiativet skønnes at medføre et mindreprovnu på 100 mio. kr. i 2020.

Aftaleparterne er desuden enige om, at det også skal være billigere at køre grønt på jobbet. Firmabiler kører typisk længere, og grønne firmabiler har derfor en relativt stor klimagevinst. Samtidig er en stor del af bilsalget i Danmark salg af brugte biler. Derfor kan grønne firmabiler, som videresælges efter et par års brug, være med til at fremme bilparkens grønne omstilling.

Aftaleparterne er derfor enige om at indføre et fradrag i beskatningsgrundlaget for grønne firmabiler (elbiler og plug-in hybridbiler) på 40.000 kr. fra 1. april til 31. december 2020.

Initiativet skønnes at medføre et mindreprovnu efter tilbageløb og adfærd på ca. 25 mio. kr. i 2020.

Der afsættes således samlet set 125 mio. kr. i 2020.

Aftaleparterne er endvidere enige om, at afgifterne fra 2021 også skal understøtte, at virksomhederne vælger grønne firmabiler.

Genindførelse af afgiften på PVC-folier

Indtil 1. januar 2019 betales en afgift på 20,35 kr. pr. kg folier fremstillet af blødt PVC. Afgiftspligten omfattede folier fremstillet af blødt PVC, der er egnet til emballering af levnedsmidler, dvs. indpakningsfilm og lignende.

Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet er enige om at genindføre og fordoble afgiften på folier fremstillet af blødt PVC med virkning fra 2021.

Initiativet forventes at bidrage til at mindske de skadelige miljøpåvirkninger af affaldshåndteringen.

Tiltaget skønnes at indebære et finansieringsbidrag på ca. 20 mio. kr. i 2021 og ca. 25 mio. kr. årligt i perioden 2022-2023. Varigt udgør finansieringsbidraget 10 mio. kr.

Genindførelse af afgift på PVC og ftalater

Indtil 1. januar 2019 betales stykafgift på udvalgte varer blødgjort med ftalater, fx handsker, regntøj, vandslanger mv.

Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet er enige om at genindføre afgiften på PVC og ftalater med virkning fra 2021. Inden ikrafttrædelse skal tiltaget statsstøttegodkendes.

Initiativet forventes at bidrage til reduceret miljøbelastning i forbindelse med affaldshåndtering.

Tiltaget skønnes at indebære et finansieringsbidrag på ca. 15 mio. kr. årligt i perioden 2021-23. Varigt udgør finansieringsbidraget 5 mio. kr.

Tredobling af afgifterne på bæreposer og engangsservice i forhold til gældende niveau

Der betales i dag emballageafgift på 22 kr./kg for bæreposer af plast og 10 kr./kg for bæreposer af papir mv. Desuden betales i dag emballageafgift på 19,2 kr. ekskl. moms pr. kg engangsservice.

Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet er enige om at forhøje afgifterne på bæreposer og engangsservice således, at der er tale om en tredobling i forhold til det gældende niveau.

En tredobling af afgiftssatserne vurderes at kunne nedbringe forbruget af bæreposer med i alt knap 40 pct. Samlet set vurderes tredoblingen af afgifterne at nedbringe mængden af affald fra de berørte produkter. Konkret skønnes nedbringelsen af affald med betydelig usikkerhed at udgøre ca. 6.000 ton.

Tiltaget skønnes i forhold til regeringens finanslovsforslag at indebære et yderligere finansieringsbidrag på ca. 100 mio. kr. 2020, 85 mio. kr. årligt i perioden 2021-2022 og 80 mio. kr. i 2023. Varigt udgør finansieringsbidraget 65 mio. kr. Aftaleparterne er endvidere enige om, at det skal undersøges om emballageafgiften på engangsservice kan differentieres med henblik på at fremme anvendelse af bionedbrydeligt materiale.

Grønne statsobligationer

Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet er enige om at undersøge mulighederne for at tilføje et grønt element til det danske statsgældsprogram. Et grønt statsgældsprogram giver investor en garanti for, at der bliver afholdt en tilsvarende mængde grønne udgifter som udstedelsens provenu.

Et grønt statsgældsprogram skal indrettes, så det fortsat understøtter et likvidt og velfungerende dansk statsobligationsmarked, der sikrer staten lave langsigtede finansieringsomkostninger.

Der afsættes 1 mio. kr. årligt i 2020 og 2021 til undersøgelsen.

Social dumping og international rekruttering

Danske virksomheder med mangel på kvalificeret arbejdskraft skal hurtigt og ubureaukratisk kunne tiltrække den nødvendige kvalificerede udenlandske arbejdskraft. Aftaleparterne er i den sammenhæng enige om, at det er afgørende, at ansættelserne lever op til danske løn- og arbejdsvilkår mv. Der er endvidere behov for at sætte ind for udfordringerne med social dumping.

Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet er derfor enige om en række initiativer, der styrker indsatsen mod social dumping, samt en række initiativer, der forbedrer virksomhedernes adgang til at rekruttere udenlandsk arbejdskraft på områder med mangel på arbejdskraft samt styrker fastholdelsen af internationale studerende, som har taget deres uddannelse i Danmark.

Styrkelse af den fælles myndighedsindsats mod social dumping

Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet er enige om at styrke den fælles myndighedsindsats mod social dumping. Indsatsen gennemføres i et samarbejde mellem Arbejdstilsynet, skattemyndighederne og politiet og er central for at sikre at arbejde i Danmark foregår på danske vilkår og efter danske regler.

Aftalepartierne er endvidere enige om at videreføre bevillingen til Registeret for Udenlandske Tjenesteydere (RUT) efter 2020. Registeret er et vigtigt redskab i myndighedernes kontrol med udenlandske tjenesteydere.

Der afsættes 50 mio. kr. årligt i perioden 2020-2022 til indsatserne. Heraf afsættes 2 mio. kr. årligt i 2021 og 2022 til at videreføre Registeret for Udenlandske Tjenesteydere.

Skærpet bødestraf for virksomheders brug af illegal arbejdskraft

Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet er enige om at skærpe bødeniveauet for virksomheder, der ansætter illegal arbejdskraft.

Aftalepartierne er enige om at fordoble bøderne for virksomheder, der groft uagtsomt ansætter udenlandsk arbejdskraft uden ret til at arbejde. Bøderne for virksomhederne fordobles også i tilfælde, hvor den ansatte ikke har ret til at opholde sig i Danmark, hvor ansættelsen af ulovlig arbejdskraft er begået forsætligt, og/eller hvor der ved overtrædelsen er opnået eller tilsigtet en økonomisk fordel.

Kontrol af lovfastsat krav til aflønning på vejtransportområdet

Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet er enige med arbejdsmarkedets parter om at prioritere indsatsen mod social dumping på vejtransportområdet. Der er derfor enighed om, der skal sikres danske lønvilkår via lovgivning for chauffører fra udenlandske transportvirksomheder, der udfører cabotagekørsel eller kombinerede transporter i Danmark.

Aftaleparterne er dertil enige om, at der skal etableres et effektivt kontrol- og håndhævelsesregime med henblik på at understøtte, at et lovfastsat krav til aflønning overholdes. Aftaleparterne er endvidere enige om, at kravet indføres i fuld respekt for foreningsfriheden.

Der afsættes en reserve på 10 mio. kr. årligt i perioden 2020-2023 med henblik på udmøntning efter vedtagelse af den relevante lovgivning.

Styrket indsats på tungvognsområdet

Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet er enige om at styrke indsatsen på tungvognsområdet, bl.a. til kontrol af køre- og hviletidsreglerne og reglerne om ulovlig cabotagekørsel.

Konkret afsættes der midler til bl.a. flere kontrolmedarbejdere i politiet, efterforskningsmæssige kompetencer i tungvognscentrene samt anklagefaglige kompetencer målrettet området.

Der afsættes 5 mio. kr. i 2020 og 10 mio. kr. årligt i perioden 2021-2023 til den styrkede indsats på tungvognsområdet.

Kontrol med overholdelse af statslige arbejdsklausuler

Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet er enige om at styrke kontrollen med overholdelsen af arbejdsklausuler i statslige kontrakter. Arbejdsklausulerne indebærer, at leverandører på statens område skal sikre deres ansatte løn- og arbejdsvilkår svarende til de mest repræsentative arbejdsmarkedsparters landsdækkende overenskomster.

Der afsættes 5 mio. kr. årligt i perioden 2020-2023 til etablering af en central enhed i staten, som skal gennemføre kontroller med leverandørernes overholdelse af arbejdsklausuler.

Udbredelse af ID-kort på offentlige byggepladser

Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet er enige om at igangsætte et arbejde med at udvikle konkrete initiativer til at udbrede anvendelsen af ID-kort i offentlige byggeprojekter med inspiration fra Københavns Kommunes pilotprojekt – dvs. i både kommuner, regioner og statslige myndigheder.

Formålet er at se, om en ID-kortordning vil kunne effektivisere og skærpe overholdelsen af arbejdsklausuler ved, at det bliver nemmere for de offentlige bygherrer at identificere leverandører, faggrupper, ansættelsesformer mv., hvor der erfaringsmæssigt er øget risiko for, at løn- og arbejdsvilkår ikke er overholdt.

Der nedsættes en arbejdsgruppe, som skal udarbejde konkrete initiativer til at udbrede anvendelsen af ID-kort. Som led i udmøntningen lægges der op til at iværksætte minimum fire yderligere pilotprojekter med anvendelse af ID-kort på statslige og/eller kommunale byggepladser. Arbejdsgruppens forslag præsenteres for aftalepartierne i foråret 2020.

Øget anvendelse af ANPG-kameraer

Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet er enige om at øge anvendelsen af ANPG-kameraer. Kameraerne vil kunne styrke politiets indsats på tungvognsområdet.

Der afsættes 0,3 mio. kr. i 2021 og 6 mio. kr. årligt i perioden 2022-2023 til yderligere kameraer. De yderligere kameraer fordeles til de politikredse, der har størst behov, og så der sikres en bred geografisk dækning.

Ny positivliste for faglærte

Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet er enige om, at der i tillæg til den gældende liste udarbejdes en ny supplerende positivliste omfattende stillinger på minimum faglært niveau på områder, hvor der er mangel på arbejdskraft.

Det vil kun være de arbejdsgivere, der lever op til et krav om danske løn- og ansættelsesvilkår og deres samfundsmæssige pligter for uddannelse af lærlinge og elever, der får adgang til den nye positivliste. Konkret lægges der op til, at en ny ordning tager udgangspunkt i, at virksomhederne skal leve op til deres måltal for ansættelse af elever efter Praktikplads-AUB-ordningen, for at kunne benytte den supplerende positivliste. Med henblik på at styrke inddragelsen af de Regionale Arbejdsmarkedsråds viden om danske løn- og ansættelsesvilkår i administrationen af en ny positivliste, vil Styrelsen for International Rekruttering og Integration afholde kvartalsvise dialogmøder, hvor udviklingen på området kan drøftes og kvalitetssikres. Den konkrete udmøntning drøftes med arbejdsmarkedets parter.

Aftalepartierne er enige om, at initiativet og den endelige udmøntning drøftes med arbejdsmarkedets parter. Aftalepartierne er enige om, at den nye positivliste for faglærte skal træde i kraft den 1. juli 2020. Aftaleparterne er endvidere enige om, at ordningen evalueres årligt de første fem år.

Udvidelse af etableringskortordningen for nyuddannede udlændinge

Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet er enige om at udvide etableringskortordningen for nyuddannede udlændinge. Udvidelsen skal sikre, at flere kvalificerede udlændinge med danske uddannelsespapirer får bedre mulighed for at træde ind på det danske arbejdsmarked.

Aftalepartierne er enige om at udvide målgruppen, der kan anvende etableringskortordningen, så også studerende, der har afsluttet en bachelor- eller professionsbachelorgrad i Danmark, kan få et etableringskort. Dertil udvides perioden også, hvori der kan indgives ansøgning om et etableringskort fra 6 måneder til 1 år. Endelig indføres en mulighed for at forlænge etableringskortopholdet med ét ekstra år for de personer, som er ansat i en stilling, der er relevant i forhold til den afsluttede uddannelse. Styrelsen for International Rekruttering og Integration vil skulle tage konkret stilling til muligheden for forlængelse i hvert enkelt tilfælde.

Den nødvendige lovgivning fremsættes primo 2020.

Ny opholdsordning på baggrund af arbejdsmarkedstilknytning

Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet er enige om at indføre en ny arbejdsmarkedstilknytningsordning for udlændinge, herunder flygtninge, familiesammenførte og medfølgende familie til arbejdstagere, der har fået inddraget eller nægtet forlænget deres oprindelige opholdsgrundlag, men som har været i beskæftigelse i Danmark i minimum to år. Opholdsordningen skal give udlændingene mulighed for at blive i Danmark, mens de er i beskæftigelse i det pågældende ansættelsesforhold eller anden beskæftigelse inden for samme branche ved tilsvarende eller bedre løn- og ansættelsesvilkår.

Opholdsordningen vil sikre, at udlændinge, som allerede har fundet fodfæste på arbejdsmarkedet, og derved bidrager til det danske samfund, får mulighed for fortsat at bidrage.

Den nødvendige lovgivning fremsættes primo 2020.

Kampagne målrettet europæisk arbejdskraft, der rammes af Brexit

Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet er enige om at gennemføre forskellige kampagner, som skal brande Danmark som arbejdsland for europæisk arbejdskraft, der oplever usikkerhed om deres arbejdssituation i Storbritannien på grund af Brexit. Kampagnerne målrettes arbejdskraft på minimum faglært niveau inden for områder med mangel på arbejdskraft.

Der afsættes 2,5 mio. kr. årligt i perioden 2020-2021.

Afskaffelse af deltagerbetaling på danskuddannelse til udenlandske arbejdstagere m.fl.

Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet er enige om at afskaffe deltagerbetaling for deltagelse i danskuddannelse for udenlandske arbejdstagere, studerende m.fl. (såkaldte S-kursister). Således afskaffes den nuværende faste deltagerbetaling på 2.000 kr. pr. modul, så danskuddannelse bliver gratis.

Depositummet for deltagelse i danskundervisning fastholdes og forhøjes fra i dag 1.250 kr. pr. modul til 2.000 kr. Reglerne om tilbagebetaling af depositum skærpes, så uberettiget fravær medfører, at tilbagebetalingen af depositum nedsættes.

Ændringerne skal bidrage til, at flere gennemfører danskundervisningen, hvilket kan medvirke til at fastholde udenlandsk arbejdskraft i Danmark og styrke deres deltagelse i samfundet. Ændringerne træder i kraft fra 1. juli 2020.

Der afsættes en ramme på i alt 75 mio. kr. i 2020 og 145 mio. kr. årligt fra 2021 til at afskaffe deltagerbetalingen.

Afskaffelse af opholdskravet for ret til dagpenge

Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet er enige om at afskaffe opholdskravet for ret til dagpenge. Dagpengesystemet er en vigtig hjørnesten i sikringen af økonomisk tryghed og sikkerhed på det danske arbejdsmarked. Et opholdskrav

for ret til dagpenge gør det derved sværere at tiltrække og fastholde udenlandske specialister og danske arbejdstagere, der ønsker at vende hjem til det danske arbejdsmarked efter en længere årrække i udlandet.

Opholdskravet betyder, at ét af kriterierne for at opnå ret til dagpenge er kravet om ophold i riget, et EU/EØS-land eller Schweiz i 7 år inden for de seneste 12 år. Opholdskravet blev indført med en trinvis indfasning fra 2019 til 2021. Det betyder, at opholdskravet er 5 ud af 12 år i 2019, 6 ud af 12 år i 2020 og 7 ud af 12 år i 2021.

Aftalepartierne ønsker at gå en anden vej. Afskaffelse af opholdskrav for ret til dagpenge vil sikre, at borgere, som har opholdt sig uden for riget (Danmark, Grønland og Færøerne), Schweiz og EU/EØS-lande, ikke bliver afskåret fra retten til dagpenge. De vil i stedet skulle leve op til de ordinære krav for retten til dagpenge, herunder fx kravet om indkomst eller beskæftigelse forud for ledighed. Afskaffelsen af opholdskravet for ret til dagpenge vil ske fra 1. februar 2020.

Ingen borgere skal komme i klemme som følge af, at den tidligere regering indførte opholdskravet på dagpenge. Aftalepartierne er derfor enige om at indføre en overgangsordning, der tilgodeser de personer, der har meldt sig ud af a-kasserne efter opholdskravet blev indført. Det sikres ved, at personer skal kunne genindmelde sig fra udmeldelsestidspunktet, hvis de har været udmeldt og ramt af opholdskravet i den periode, hvor opholdskravet har været gældende. De rammes derved ikke af kravet om, at man skal have været medlem af en a-kasse i de sidste 12 måneder, men får i stedet mulighed for at få dagpenge fra den første dag i den måned, hvor der anmodes om, at medlemskabet genoprettes.

Overgangsordningen gælder for personer, som ikke opfyldte betingelserne i opholdskravet, og som meldte sig ud af en a-kasse i 2019 indtil afskaffelsen af opholdskravet træder i kraft i 2020. Det tidligere medlem skal bekræfte, at opholdskravet var grund for udmeldelsen. De tidligere medlemmer skal efterbetale kontingent for den periode, medlemskabet har været afbrudt – tidligst tilbage fra 1. januar 2019. Muligheden for genoprettelsen af medlemskabet gælder i perioden fra 1. februar 2020 og frem til den 31. juli 2020.

En afskaffelse af opholdskravet for ret til dagpenge skønnes at indebære merudgifter på 80 mio. kr. i 2020, 134 mio. kr. i 2021, 147 mio. kr. i 2022 og 148 mio. kr. i 2023. En afskaffelse af opholdskravet skønnes fuldt indfaset at reducere beskæftigelsen med ca. 350 fuldtidspersoner årligt.

Kultur

Omprioriteringsbidraget annulleres på kulturområdet

Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet er enige om, at besparelserne på kulturområdet skal standses.

Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet er derfor enige om at annullere omprioriteringsbidraget på kulturområdet fra 2020. Det betyder, at omprioriteringsbidraget annulleres for teatre, museer, orkestre, de videregående kunstneriske uddannelser, folkehøjskolerne, tilskud til folkeuniversiteter, Rigsarkivet, Det Kgl. Bibliotek, institutter, centre mv.

Der afsættes 50,5 mio. kr. i 2020, 98,9 mio. kr. i 2021, 148,4 mio. kr. i 2022 og 194,4 mio. kr. i 2023, herunder ved udmøntning af den afsatte reserve vedrørende omprioriteringsbidraget.

Copenhagen Phil – Hele Sjællands Symfoniorkester

Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet er enige om at afsætte 2 mio. kr. årligt i perioden 2020 og frem til Copenhagen Phil – Hele Sjællands Symfoniorkester. Midlerne kommer ud over afskaffelsen af omprioriteringsbidraget på kulturområdet.

Danmarks Underholdningsorkester

Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet er enige om at styrke Danmarks Underholdningsorkester, herunder orkestrets pædagogiske læringsprojekter for folkeskolen.

Der afsættes 8 mio. kr. i 2020.

Kollektiv trafik

Reserve til initiativer inden for kollektiv trafik

Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet er enige om at rebudgettere en række ordninger til takstnedsættelser i forliget om Bedre og Billigere Kollektiv trafik. Endvidere er aftalepartierne enige om, at udmønte de udisponerede midler til takstnedsættelser i forliget.

Der afsættes således samlet set 98,7 mio. Kr. i 2020, 87,1 mio. kr. i 2021, 89,2 mio. kr. i 2022 samt 110,6 mio. kr. i 2023.

Aftaleparterne noterer sig, at regeringen i forbindelse med en kommende investeringsplan for infrastruktur vil præsentere et oplæg til disponering af opsparede midler i "Forliget om Bedre og Billigere kollektiv trafik" for forligskredsen.

Aftaleparterne noterer sig endvidere, at regeringen sammen med DSB vil undersøge mulighederne for at etablere nattog i Danmark samt undersøge mulighederne for at koordinere en eventuel nattogsdrift med Tyskland og Sverige.

Der prioriteres samlet set 173,7 mio. kr. i 2020 til kollektiv trafik.

Øvrige initiativer

Tilskud til etablering af bredbånd

Energistyrelsens evaluering af bredbåndspuljen viser, at der er opnået et tilfredsstillende resultat for de udmøntede midler. Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet er på den baggrund enige om, at puljen bør forlænges med henblik på at fremme bredbåndsdækningen.

Der afsættes 100 mio. kr. i 2020 til forlængelse af bredbåndspuljen.

Pulje til afklaring af aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere

Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet er enige om at afsætte en pulje på 50 mio. kr. årligt i perioden 2020-2021 til en styrket indsats for at afklare, om aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere over 30 år fortsat skal være på kontanthjælp. Midlerne målrettes primært personer, som har modtaget kontanthjælp i en periode på mere end 8 ud af de seneste 10 år. Kommunerne skal afklare om borgeren fx er i målgruppen for ressourceforløb, fleksjob eller førtidspension og skal have forelagt sin sag for rehabiliteringsteamet. Projektet skal evalueres ved udgangen af 2021. Udmøntningen af initiativet skal sammentænkes med udmøntningen af Flere skal med 2-projektet.

Styrkelse af anklagemyndigheden

Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet er enige om, at anklagemyndigheden skal styrkes. Det skal bl.a. bidrage til at nedbringe sagsbehandlingstiden i straffesager i anklagemyndigheden.

Der afsættes derfor 50 mio. kr. i 2020, svarende til en forøgelse på i størrelsesordenen 60 anklagerårsværk.

Kvoteflygtninge

Med henblik på at genoptage Danmarks deltagelse i FN's kvoteflygtningeprogram afsættes der en reserve på 40 mio. kr. i 2020, der kan dække udgifter op til 500 kvoteflygtninge. Regeringen meddeler medio 2020 FN inden for gældende regler herom, hvordan og i hvilket omfang Danmark deltager i kvoteflygtningeprogrammet og udmønter på den baggrund reserven.

Den Danske Ordbog

Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet er enige om at videreføre støtten til Den Danske Ordbog, en digital ordbog, som udgives af Det Danske Sprog- og Litteraturselskab.

Der afsættes 1,5 mio. kr. i 2020.

Styrkelse af KVINFO

Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet er enige om, at ligestilling er en helt grundlæggende værdi i det danske samfund. Der er brug for et upartisk videncenter, som kan klæde politikere og samfundet på med viden om ligestilling. Den rolle har KVINFO udfyldt i årtier, og aftaleparterne er derfor enige om at styrke KVINFO markant.

Der afsættes i alt 4 mio. kr. i 2020. Heraf afsættes 2 mio. kr. til styrkelse af KVINFO's videncenter, mens 2 mio. kr. afsættes til en mentorindsats for etniske minoritetskvinder koordineret af KVINFO. Mentorindsatsen kan fx gøre det muligt at afklare, forberede og tilknytte kvinderne til arbejdsmarkedet.

Styrkelse af Danwatch

Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet er enige om at styrke det uafhængige journalistiske medie Danwatch. Det sker via en styrkelse af Danwatch's arbejde vedrørende samarbejdet mellem medier og lokale civilsamfundsaktører i udviklingslandene. Formålet hermed er at øge kapaciteten inden for undersøgende journalistik og dermed holde nationale myndigheder til ansvar og fremme et alsidigt, uafhængigt medieudbud.

Der afsættes i alt 4 mio. kr. i 2020 inden for udviklingsbistanden, der udmøntes i perioden 2020-2022.

Videreførelse af Forbrugerrådet Tænk Kemi

Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet er enige om, at det er vigtigt at sikre god forbrugeroplysning om hverdagens kemikalier. Aftaleparterne er derfor enige om at videreføre Forbrugerrådet Tænk Kemi, som indsamler viden om og tester kemikalier i forbrugerprodukter, og sørger for at udbrede den viden til forbrugerne.

Der afsættes 3,1 mio. kr. i 2020 til at videreføre indsatsen.

Certificering og uddannelse af tolke

Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet er enige om at nedsætte et tværministerielt udvalg, der skal komme med forslag til, hvordan man kan sikre bedre fremmedsprogstolkning i den offentlige sektor gennem bl.a. certificering og uddannelse af tolke i de største flygtninge- og indvandrersprog.

Der afsættes en reserve på 5 mio. kr. i 2020 til at følge op på udvalgets anbefalinger.

Løft af LGBT Danmark

Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet er enige om at prioritere et løft af LGBT Danmark - Landsforeningen for bøsser, lesbiske, biseksuelle og transpersoner. LGBT Danmark er en landsdækkende organisation, der tilbyder rådgivning,

støtte og netværksgrupper til og for LGBTI-personer i Danmark. Forhøjelsen af driftstilskudet kan bidrage til at udbrede LGBT Danmarks tilbud yderligere og derved bidrage til at skabe større trivsel og bedre muligheder for LGBTI-personer i Danmark.

Der afsættes 2,5 mio. kr. i 2020.

Rådet for Grøn Omstilling

Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet er enige om at yde støtte Rådet for Grøn Omstilling. Rådet for Grøn Omstilling er en uafhængig miljøorganisation, der arbejder for en bæredygtig omstilling af samfundet ved at deltage påvirke beslutningstagere og gennemføre informationskampagner, der kan understøtte borgere og virksomheder i at træffe bæredygtige valg.

Der afsættes 3 mio. kr. i 2020.

Dyrenes vagtcentral

Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet er enige om at afsætte yderligere midler til at støtte Dyrenes Vagtcentral i 2020. Dyrenes Vagtcentral er en institution under Dyrenes Beskyttelse, der driver en døgnbemandet vagtcentral, der tager imod henvendelser vedrørende dyr i nød, mistanke om vanrøgt mv. Dyrenes Vagtcentral modtager årligt mere end 118.000 opkald og kører ud til mere end 10.000 sager.

Der afsættes 6 mio. kr. i 2020.

Døvefilm

Døvefilm fremstiller tv-programmer og elektroniske medieprodukter på tegnsprog. Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet er enige om at forhøje statens driftstilskud til Døvefilm i 2020.

Der afsættes 0,1 mio. kr. i 2020.

Ulighedsredegørelse

Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet er enige om, at der er brug for en årlig ulighedsredegørelse, der analyserer ulighed i bredere forstand.

Formålet er at styrke vidensniveauet, følge udviklingen og skabe overblik over forskellige dimensioner af ulighed, fx på velfærdsområderne, indkomst- og formueforskelle og barrierer for social mobilitet på tværs af generationer.

Nordisk Folkecenter for Vedvarende Energi

Regeringen og Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet er enige om at støtte ikke-økonomiske aktiviteter, herunder formidlingsaktiviteter, i Nordisk Folkecenter for Vedvarende Energi.

Der afsættes 2 mio. kr. i 2020.

Evaluering af handicapområdet

Der skal være kvalitet og retssikkerhed i tilbuddene til mennesker med handicap og funktionsnedsættelser, og indsatsen skal være præget af en høj faglighed og den nødvendige specialisering.

Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet er på den baggrund enige om, at regeringen i 1. halvår 2020 iværksætter en evaluering af den nuværende planlægning og organisering af handicapområdet med henblik på at styrke indsatsen, den nationale vidensdeling og sikre den mest hensigtsmæssige opgavefordeling mellem kommuner og regioner.

Støtte til 92-gruppen

Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet er enige om at afsætte midler til at støtte 92-gruppen i 2020. 92-gruppen - Forum for Bæredygtig Udvikling - er et samarbejde mellem 24 danske miljø- og udviklingsorganisationer, der blev dannet i 1992. 92-gruppen arbejder bl.a. med at påvirke Danmarks, EU's, WTO's og FN's politik med relevans for global bæredygtig udvikling.

Der afsættes 1 mio. kr. i 2020.

Barselsfond for selvstændige

Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet er enige om at forbedre barselsvilkårene for selvstændigt erhvervsdrivende således, at der findes en løsning på de økonomiske udfordringer, som mange selvstændige oplever, når de holder barselsorlov fra deres virksomhed.

Et væsentligt element i en model for bedre barselsvilkår for selvstændige er at sikre en meget præcis afgrænsning af målgruppen, så kun personer, som reelt er selvstændige, omfattes, ligesom der skal tilstræbes et så stort sammenfald som muligt mellem de selvstændige, der skal bidrage til en ordning, og de, der vil kunne drage fordel af den. Der tages afsæt i, at målgruppen er selvstændige med en indkomst over dagpengemaksimum. Målgruppen omfatter ikke honorarmodtagere med B-indkomst.

Aftaleparterne drøfter udmøntningen primo 2020.

Omkostningerne ved barselsordningen skal hvile i sig selv gennem medfinansiering fra de selvstændige erhvervsdrivende.

Der afsættes en ramme på 10 mio. kr. i 2020 til eventuelle udviklingsomkostninger.

En styrket indsats for at minoritetsetniske unge bliver en del af fællesskabet

Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet er enige om at styrke Mino Danmarks indsats for, at flere minoritetsetniske unge bliver engagerede i den demokratiske dialog og stifter bekendtskab med Danmarks frihedsværdier.

Der afsættes 2 mio. kr. i 2020.

Udvidet integrationsgrunduddannelse (IGU+)

Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet deler ambitionen om at udvide IGU-ordningen, så flere kan få en indgang til arbejdsmarkedet. Ordningen kunne fx også omfatte flygtninge og familiesammenførte til flygtninge, der har opholdt sig i Danmark i 5 til 10 år, eller som er 40 år eller derover. Ordningen er baseret på trepartsaftaler med arbejdsmarkedets parter, og ændringer i ordningen vil derfor skulle aftales med parterne. Det er regeringens hensigt, at udvidelsen kan træde i kraft 1. januar 2021 og gælde, indtil ordningen udløber i medio 2022.

Der afsættes en reserve på 10 mio. kr. årligt i perioden 2021-2023.

Støtte til Forældrenes Landsorganisation

Forældrenes Landsorganisation (FOLA) spiller en central rolle i rådgivningen af forældrebestyrelser, forældreråd og forældrenævn. Organisationen er således med til at skabe gode rammer om de danske dagtilbud. Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet er derfor enige om at prioritere midler til FOLA.

Der afsættes 1,3 mio. kr. i 2020, heraf 0,2 mio. kr. til et driftstilskud til organisationens sekretariat samt 1,1 mio. kr. til et tilskud til organisationens forældrerådgivning.

Pulje til målrettede prioriteringer

Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet er enige om at prioritere en række yderligere initiativer: Dansk Institut for Internationale Studier (1,3 mio. kr. i 2020), Søfartsstyrelsens sikkerhedsopgaver (3,1 mio. kr. i 2020), Efteruddannelse af personale på sprogcentre og andre udbydere af danskundervisning (3,4 mio. kr. i 2020), Styrelsen for Patientsikkerhed (2,4 mio. kr. i 2020), Styrelsen for Patientklager (0,6 mio. kr. i 2020), Studievalg Danmark (0,8 mio. kr. i 2020), Havarikommissionen (0,3 mio. kr. i 2020), Statens Byggeforskningsinstitut (0,4 mio. kr. i 2020), Indsats i forhold til flygtningefamilier med traume (2 mio. kr. i 2020) og Styrket vidensfunktion på æresområdet (0,5 mio. kr. i 2020).

Der afsættes samlet 14,8 mio. kr. årligt i 2020-2023 til de målrettede prioriteringer.

Effektanalyse af øget skattekontrol

Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet er enige om at styrke vidensgrundlaget i forhold til vurdering af effekten på offentlige finanser og samfundsøkonomien ved tilførsel af ekstra ressourcer, herunder skattekontrolmedarbejdere, til skatteforvaltningen. Der igangsættes et arbejde, der skal undersøge effekterne vedrørende skatteforvaltningens kontrolaktiviteter på borgernes og virksomheders regelefterlevelse, på de offentlige finanser og på samfundsøkonomien.

Der afsættes 2 mio. kr. i 2020 til at tilvejebringe et styrket vidensgrundlag i forhold til effektmålinger af Skatteforvaltningens kontrolindsatser. Arbejdet forventes at være afsluttet i 2020.

Nyt skattecenter og 250 nye medarbejdere til styrket kontrol

Regeringen og Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet er enige om at skærpe kampen mod skattely og aggressiv skatteplanlægning samt at styrke indsatsen mod fejl, snyd og organiseret kriminalitet på skatte- og momsområdet. Aftaleparterne ønsker derfor at tilføre skatteforvaltningen 250 nye kontrolmedarbejdere samt etablere et nyt kontrolskattecenter i 2020.

Der afsættes 150 mio. kr. i 2020 og 200 mio. kr. årligt i perioden 2021-2023.

Øvrig finansiering mv.

Udmøntning af centrale reserver mv.

Som led i *Aftale om finansloven for 2020* er aftaleparterne enige om at udmønte de centrale reserver, der er afsat til finansloven for 2020.

Justering af skatteregler vedr. nedsættelse af gæld

Skattestyrelsen har ved en såkaldt *early warning* gjort opmærksom på, at værnsreglerne vedr. nedsættelse af gæld kan omgås.

Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet er enige om at fjerne omgåelsesmuligheden ved at udvide værnsreglerne vedr. nedsættelse af gæld, således at der også sker beskatning eller fradragsbegrænsning i situationer, hvor koncernen opnår en indirekte gælds-nedsættelse ved, at fx et koncernforbundet selskab erhverver fordringen fra kreditor.

Tiltaget skønnes at indebære et finansieringsbidrag på 20 mio. kr. årligt i perioden 2020-2023. Varigt udgør finansieringsbidraget 20 mio. kr. De nye regler har virkning fra fremsættelsen af lovforslag L4 (1. oktober 2019).

Justering af skatteregler vedr. aktieavancebeskatning

Skattestyrelsen har endvidere gjort opmærksom på, at der ved anvendelse af modeller med opdeling i flere aktieklasser er set eksempler på en utilsigtet udnyttelse til bl.a. at skabe kunstige skattemæssige aktietab. Disse tab kan reducere skatten af anden indkomst.

Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet er enige om, at hovedaktionærer fremover skal anvende en ny metode til fordeling af anskaffelses-summen, når selskabet har flere aktieklasser, så den reelle avance beskattes.

Tiltaget skønnes at indebære et finansieringsbidrag på 40 mio. kr. årligt i perioden 2020-2023. Varigt udgør finansieringsbidraget 40 mio. kr. De nye regler har virkning fra fremsættelsen af lovforslag L4 (1. oktober 2019).

Stramning af beskatningen af leasede firmabiler

Det er et udbredt fænomen, at biler leases som firmabiler med et beskatningsgrundlag, der er væsentligt lavere end prisen på en tilsvarende bil i normal handel. I registreringsafgiften er der indført stramninger for leasingbiler (genberegning af den afgiftspligtige værdi), som imidlertid ikke er afspejlet i beskatningsgrundlaget for fri bil, hvorfor beskatningsværdien ofte vil være mindre, end den reelle markedsværdi for almindelige privatpersoner. Dermed opstår der et incitament til at aflønne medarbejdere med fri bil frem for kontantløn.

Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet er enige om at stramme reglerne for beskatning af leasede firmabiler, således at beskatningsgrundlaget ved fri bil følger den genberegning, der foretages i registreringsafgiften. Det vil betyde, at

beskatningen vil følge det generelle princip i skattelovgivningen, at skatten af personalegoder bør svare til skatten af kontantløn.

Tiltaget skønnes at indebære et finansieringsbidrag på 10 mio. kr. i 2020, 55 mio. kr. i 2021, 95 mio. kr. i 2022 og 100 mio. kr. i 2023. Varigt udgør finansieringsbidraget 100 mio. kr. De nye regler har virkning fra 1. februar 2020.

Afskaffelse af hovedaktionærnedslaget

Hovedaktionærer, der har erhvervet deres aktier før den 19. maj 1993, er efter gældende regler berettiget til et særligt hovedaktionærnedslag i den skattepligtige avance på op til 25 pct. Et maksimalt nedslag indebærer, at skatten af aktiegevinsten nedsættes fra 42 pct. til 31,5 pct.

Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet er enige om at afskaffe det særlige hovedaktionærnedslag, så fremtidige gevinster beskattes fuldt ud. Dermed vil alle hovedaktionærer blive beskattet ens og på samme vis som andre personer, der ejer aktier. Det vil bidrage til at mindske uligheden i beskatningen af formueindkomst og vil samtidig medvirke til at gøre skattereglerne enklere og mere robuste.

Tiltaget skønnes at indebære et finansieringsbidrag på ca. 160 mio. kr. i 2020, 190 mio. kr. i 2021, 210 mio. kr. i 2022 og 240 mio. kr. i 2023. Varigt udgør finansieringsbidraget 150 mio. kr. Initiativet har virkning fra 1. februar 2020.

Forhøjelse af afgifterne på væddemål og onlinekasino

Med gældende regler er der en række forskellige satser på tværs af spiltyper. Afgiften på væddemål og onlinekasino er i dag lavere end afgiften på landbaserede kasinoer og spilleautomater.

Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet ønsker at regulere det danske marked for væddemål og onlinekasino samt at forebygge ludomani. Partierne er derfor enige om at forhøje afgiftssatsen på væddemål og onlinekasino fra 20 til 28 pct. af bruttopilleindtægten (BSI). Initiativet træder i kraft fra 2021 og skønnes at indebære et finansieringsbidrag på 150 mio. kr. årligt fra 2021. Varigt udgør finansieringsbidraget 150 mio. kr.

Afskaffelse af forældretræk i virksomhedsordningen mv.

Gældende regler giver mulighed for at anvende virksomhedsordningen til at trække renteudgifter på forældretrækbeslejligheder fra i egen eller ægtefælles lønindkomst mv. (personlig indkomst før AM-bidraget). Dermed har renteudgifter i virksomhedsordningen en fradragsværdi på op til ca. 55,9 pct. for topskatteydere mod normalt ca. 25,6-33,6 pct., hvis virksomhedsordningen ikke anvendes.

Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet er enige om at ændre reglerne, så udlejning af bolig til nærtstående ikke kan indgå i virksomhedsordningen eller kapitalafkastordningen. Det vil indebære, at forældre køb ikke kan indgå i ordningerne.

Initiativet indebærer, at renteudgifter i forbindelse med forældre køb får samme fradragsværdi som private renteudgifter i forbindelse med køb af ejerbolig, dvs. normalt 25,6-33,6 pct. i en gennemsnitskommune. Forældre vil således fortsat kunne købe en lejlighed og udleje den til deres børn, men det vil ikke ske med særlige skattemæssige fordele.

Aftalepartierne ønsker, at ændringerne træder i kraft fra 2021. Der vil i første halvår 2020 ske en konsolidering af det mulige ikrafttrædelsestidspunkt, provenuprofil og de administrative omkostninger.

Ved ikrafttrædelse 2021 skønnes tiltaget at indebære et finansieringsbidrag på ca. 130 mio. kr. i 2021, ca. 150 mio. kr. i 2022 og ca. 160 mio. kr. i 2023. Varigt udgør finansieringsbidraget 230 mio. kr.

Genindførelse af registreringsafgift på fly

Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet er enige om at genindføre afgiften for registrering af ejerrettigheder over fly og afgiften for registrering af panterrettigheder i fly.

Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet er derfor enige om at indføre en afgift for registrering af ejerrettigheder over fly på 0,1 pct. af flyets værdi, og en afgift for registrering af panterrettigheder i fly på 0,1 pct. af pantets værdi. For registrering af pant i fly, der vejer under 5.700 kg, eller som er registreret godkendt til højst 10 passagerer, er aftalepartierne enige om at indføre en afgift på 1,5 pct. af pantets værdi.

Tiltaget skønnes at indebære et finansieringsbidrag på 5 mio. kr. årligt fra 2021 og frem. Varigt udgør finansieringsbidraget 5 mio. kr.

Indeksning af punktafgifter

En række punktafgifter, som er fastsat i kroner og øre, indekseres ikke i dag. Realværdien af disse afgifter udhules derfor i takt med prisudviklingen.

Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet er enige om at indeksere en række afgifter for perioden 2020 til 2025 med forhøjelser hvert tredje år, svarende til en årlig stigning på 1,8 pct. Afgifterne på råstofmaterialer, og tinglysning indekseres 1. marts 2020 og 1. januar 2023, mens afgifterne på bekæmpelsesmidler, spildevand og emballage indekseres 1. januar 2021 og 1. januar 2024.

Tiltaget skønnes at indebære et finansieringsbidrag på ca. 70 mio. kr. i 2020, ca. 150 mio. kr. årligt i perioden 2021-2022 og ca. 230 mio. kr. i 2023. Varigt udgør finansieringsbidraget ca. 280 mio. kr.

Statens indkøbsprogram

Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet er enige om at disponere provenuet fra seneste fase af statens indkøbsprogram, der omfatter statslige og selvejende institutioner. Provenuet udgør 48 mio. kr. i 2020, 53 mio. kr. i 2021 og 50,2 mio. kr. årligt fra 2022.

Besparelser på statens konsulentforbrug

Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet er enige om, at statens konsulentforbrug er for højt. Aftaleparterne er på den baggrund enige om, at forbruget bør nedbringes. Der indarbejdes et samlet finansieringsbidrag på 200 mio. kr. i 2020 og 625 mio. kr. årligt fra 2021 med afsæt i ministeriernes udgifter til eksterne konsulenter. Reduktionen omfatter alle ministerområder (ministeriernes departementer og styrelser), herunder samtlige områder omfattet af økonomiske flerårsaftaler mv. og fordeles på baggrund af de faktiske gennemsnitlige udgifter til eksterne management- og it-konsulenter samt ekstern juridisk bistand i 2017-2018. Der tages i udmøntningen særligt hensyn til ministerområder med særligt høje udgifter til it-konsulenter og juridisk bistand, herunder Skatteministeriet.

Aftaleparterne noterer sig, at ministeriernes konsulentudgifter herudover skal tilpasses med 126,8 mio. kr. i 2020, 177,5 mio. kr. i 2021, 202,8 mio. kr. i 2022 og 228,2 mio. kr. i 2023 som led i udmøntningen af den negative budgetregulering af statens udgifter til konsulenter i *Aftale om ret til seniorpension for nedslidte*.

Nedlæggelse af reserve til ekstraordinære indsatser i grænseområderne mv.

Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet er enige om at afskaffe reserven til ekstraordinære indsatser i grænseområderne mv.

Aftaleparterne noterer sig, at regeringen i løbet af 2020 agter at søge et flertal bag en anden finansiering af ekstraordinære indsatser i grænseområderne mv.

Nedlæggelsen af reserven til grænsekontrol mv. frigør 95 mio. kr. årligt i perioden 2020-2023.

Håndtering af finansieringsudestående vedrørende registreringsafgiften

Den daværende VLAk-regering og Dansk Folkeparti indgik i 2017 *Aftale om omlægning af bilafgifterne*, hvor det fremgår, at registreringsafgiftsprovenuet skal gøres robust over for den løbende udhuling som følge af øget brændstofeffektivitet. Der er imidlertid ikke vedtaget en konkret model, der gennemfører de forudsatte ændringer.

Manglende justeringer af registreringsafgiften skønnes at medføre manglende statslige indtægter for i størrelsesordenen 300 mio. kr. i 2020, 400 mio. kr. i 2021, 500 mio. kr. i 2022 og 600 mio. kr. i 2023.

Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet er enige om, at denne ubetalte regning skal håndteres.

Der afsættes 300 mio. kr. i 2020. Aftaleparterne er endvidere enige om, at finansieringsud-
stående fra 2021 og frem håndteres som led i den samlede finansiering af omstillingen af bil-
parken, der vil blive besluttet bl.a. med afsæt i anbefalingerne fra kommissionen for grøn om-
stilling af personbiler i Danmark, der forventes at afrapportere medio 2020.

Udgiftslofter 2020-2022

Regeringen, Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten og Alternativet er enige om at stemme for lovforslag om ændrede udgiftslofter for 2020-2022 med tilhørende ændringsforslag, som følger af Aftale om finansloven for 2020 samt politiske aftaler vedtaget i tilknytning hertil.